

SNM-Historické múzeum (1962 – 1988), 1989 – 2001

Historické múzeum je samostatným špecializovaným múzeom SNM od roku 1989. Genéza tohto múzea nadväzuje na pôsobenie Historického odboru (od roku 1961 – 1970), Historického ústavu SNM (1970 – 1988), ako aj predchodcov SNM – Slovenského vlastivedného múzea (1924 – 1940), Zemedelského múzea (1924 – 1940) a Slovenského múzea (1940 – 1961).

V Zemedelskom múzeu sa na historické zbierky špecializovala národopisná sekcia I. odboru, celý II. odbor, kde boli v jednotlivých sekciách sústredené zbierky historické, archeologické a numizmatické a III. odbor zahŕňal zbierky galerijné v galerijnej sekcii. Ostatné odbory sa zaoberali prírodovednými a technickými zbierkami. Slovenské vlastivedné múzeum spravovalo historické zbierky v prvých troch odboroch, a to v I. historicko-archeologickom odbore s numizmatickou sekciou, II. galerijnom odbore a III. národopisnom odbore, IV. odbor tvorili prírodovedné zbierky.

V roku 1940 sa zlúčili Slovenské vlastivedné múzeum, Zemedelské múzeum a Lesnícke múzeum do jednotného Slovenského múzea. V období medzi rokmi 1940 – 1961 prešlo budovanie historických zbierok niekoľkými organizačnými zmenami. V roku 1965 sa vytvorilo samostatné špecializované hudobné oddelenie a od tohto času evidujeme budovanie fondu hudobnej kultúry Slovenska na pôde Slovenského národného múzea (SNM). V snahe zlepšiť operatívne riadenie boli podľa štatútu SNM schváleného MK SSR 10. marca 1969 vytvorené štyri ústavy: Historický, Prírodovedný, Archeologický a Etnografický. Začala nová etapa činnosti Historického ústavu. Dôležitým medzníkom bolo zriadenie špecializovaného pracoviska, Múzea SNR v Myjave v roku 1971.

Sedemdesiate roky znamenali už určitú organizačnú stabilitu, odčlenilo sa len Múzeum SNR, ktoré prešlo od roku 1973 do správy Riaditeľstva SNM. Štatút SNM č. MK/7227/1988-21 zrušil ústavy, ktoré sa transformovali na špecializované múzeá.

Historické múzeum pôsobí od 1. januára 1989. Počas svojej existencie sa zameriavalo najmä na budovanie a organizovanie špecializovaných zbierkových fondov. Bolo činné pri vytváraní ďalších špecializovaných múzeí SNM, podporilo napríklad vznik Archeologického múzea, Hudobného múzea, Múzea Slovenských národných rád v Myjave, Múzea židovskej kultúry, Múzea kultúry karpatských Nemcov, Múzea kultúry Maďarov na Slovensku aj Múzea kultúry Chorvátov na Slovensku. Jeho sídlom je Bratislavský hrad.

Historické múzeum opatruje vo svojom zbierkovom fonde zbierkové predmety z oblasti národných dejín, výtvarného umenia a kultúry, tradičných i umeleckých remesiel,

numizmatiky, etnografie, vojenstva, hospodárstva a dejín zahraničných Slovákov.

Podfond SNM-Historické múzeum je súčasťou fondu celého SNM, obsahuje archívne dokumenty k jeho činnosti od roku 1962 do súčasnosti. Dokumenty z predchádzajúcich období sa nachádzajú aj vo fondoch: Slovenské vlastivedné múzeum, Zemedelské múzeum, Slovenské múzeum. Je uložený v Archíve SNM na Žižkovej 18 v Bratislave.

Viac pozri in:

Elena Machajdíková: Sprievodca po Archíve Slovenského národného múzea, Bratislava 2008.

Dostupné v predajniach SNM v Bratislave na Vajanského nábr. č. 2 a Žižkovej ul. č. 16.